Бүхы ертүүдэй пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 85 (3898) | 1942 оной апрелиин 10, пятница | СЭН 15 МҮНГЭН

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

СССР-эй ҮНГЭТЭ МЕТАЛЛУРГИИ НАРКОМАДАЙ НР 518 ГЭЖЭ ЗАВОДЫЕ АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР ШАГНАХА ТУХАЙ

Оронойн оборонын хэрэгсэлнүүдтэ зориулагдаһан продукци гаргалгаар Түрүүлэй Оборонын Комитедэй даалгаварые жэшээ болгоноор бүтүргэлэнэйнь түлөө СССР-эй Үнгэтэ металлургии Наркомадай НР 518 гэжэ заводые **Ажалай Улаан Тугай орденоор** шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1942 оной апрелиин 4.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

НҮХЭР КОЛЛОНТАЙ А. М. ГЭГШЫЕ АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР ШАГНАХА ТУХАЙ

Советскэ түрүндээ эрхим пабьяануудые харуулһанайнь түлөө урдань Ленинэй орденоор шагнагдаһан нүхэр Коллонтай Александра Михайловнае түрүүлөөр шилэн наһа гүйсэлэктэйнь дашарамдуулан **Ажалай Улаан Тугай орденоор** шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1942 оной апрелиин 4.

СОВЕТСКЭ ЭХЭНЭРНҮҮДЭЙ АГУУЕХЭ ЗОРИГ

(„Правдын“ түрүү бэшэгһээ)

Советскэ эхэнэрнүүдэй агуулсэ зоригые шухалан мотоолоо түсэн хаалганые үгы. Энэ-нинае мангай арад мэдэнэ. Энэ-нинае Улаан Армиин сэрэгшэд мэдэнэ, тиимэһээ ооһэдыгнее эхэнүүд, һамгад, эгэшнэр, бэрэнүүдээр фашистскэ нохосуудые алан дараха түрэрые тылдэ ба фронтдо зүтэдхэлсэгэ байгаа советскэ эмэгтэй патриотуудай үсэд шанга тэмсэлэр ба агуулсэ зоригтоор байгасаа һайһан бүхы дэлхэй эмэгнинае мэдэнэ.

Эхэнь зүбүүгее фронт эльгээхэдэ сэрэтшые пайхамшаг зоригто тэмсэлтэ үрэална. Һамгалинань нүхэрее Улаан Армиде мордохуулхадаа, эрэлхэг зоригтойоор ажаллажа эхэ оронтоо, арадтаа дайсанаа дараха ябадалдань туһалхаб гэһэн үеэлга абана.

Дайнай үеын байдал соо тоноёолдодог али олон бэрхэшээлнүүд халаа советскэ засаг ба Ленин—Сталинай партиэ ямар нэгэн хаарюусалгата хүдэлмэрилгэ дабжуулгаһэн советскэ эхэнэрнүүдэй шүсэ шадалые ба агуулсэ зоригые шухалжа шадалгагүй.

Советскэ Союзай бүхы гражданинуудые, манай бүхы боецуудые ба командирнуудые, мангай гороодой ба хүдее нютагуудтахи эхэнэрнүүд ленинграска хүдэлмэришэнэй басаган—советскэ патриот Дуся Ивановагай агуулсэ зоригые мэдэнэ гэшэ гү! Зэрлигээр зобоогдоһон инаг ахынь толгойе тэрээндэ асаржа үлдэһэн байна. Зүгөөр, боецын бэень олдоогүй. Энэ залуу эхэнэр болбол эхынгаа толгойе лайлаһанай үзуурта хүдөөлөөд, удаа тээнь немецүүдые хайра гамтай сохилгосохын түлөө фронт ошоһон байгаа. Тиигэхэ тэдэ нохосуудые хатуу шангаар сохилсоһон байна. Дуся Иванова тэгшэ фашистска нохосуудэй гарта оропшожо үзэгдее дуулдаагүйгээр зобоогдоһон байгаа. Тэрэ нохосууд тэрэнэй бээдэ табан хүшүүта одо гаалаар хайраба. Түмэрээр арһыень шулга татаһан байгаа бэлэй. Зүгөөр советскэ арадай омог басаган хадаа юуншые гэжэ дуугараагүй.

—Һамган комиссар!—гэжэ фашистска офицер хашхарба.

—Тиимэлби даа!—гэжэ советскэ эхэнэр зүрхэлгээр харюу үгэбэ.

Иимэ эрэлхэг комиссар, нугаршагүй тэмсэлшэ мүнгүй манай мүн тылдэшые. Фронтһоо холо газартаные байдаг Өөһэдынгее эрэ нүхэдые халажа абаад шахтада, паровозюо, заводто хүдэлмэрилжэ байгаа манай эхэнэрнүүд хадаа советскэ засагай түлөө, мүн түрэлтэнэй амгалан байдалай түлөө тэмсэжэ байгаа фронтоорхиной соратникуудынь бэшэ гэшэ аал? Эдэнэр хадаа эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үеэдэ өөһэдынгее толгойдо тулгалдаһан бэрхэшээлнүүдые ямар зэргэ эрэлхэгээр дабажа гарана гэшэб! Ленинградай эхэнэрнүүд хадаа бомбодолгын ба артиллереэр буудалгын халуун галнуудые доро героическаар хүдэлмэрилнэ, шархатаһан боецүүдтэ шуһаяа үгэнэ. Тэдэнэргэ хэды шэнэн хүндэ байбашье һаань, тэмсэлые эсэстэнь түргэхеер бөлөн байнад.

Киргизскэ ССР-эй Токмака городто ажайлуулаг Ольга Филипповна Фролова гэшэ советскэ ороной түлөө, өөрэ түрэлтэнэй жаргалта байдалай түлөө тэмсэлшэ бэшэ гэшэ аал? Генерал Панфиловай дивизиин 28 гвардеецын героическа үхэл тухай манай орон соо баранда мэдэжэ. Эдэ 28 геройн гэргэхиинь, тэдэнэртэ тон дүтэ эхэнэрнүүд—эхэнь, һамганнинь, дуратай басаганнинь үлэһэн байгаа.

Ольга Филипповна гэшэ Иван Добробабинай, эндэ наһа барахан геройнуудай нэгэнэйнь, һамган юм. Өөртөө дүтэ түрэл түнэй үхэл тухай радиогоор сонсохоого, газетэһээ уншахалаа Ольга Филипповнагай зүрхэнинь һатараа шүйтэ даагаа һэм! Һаяхан «Правдада» бишиихан конвертэй бэшэг абтаһан байгаа. Эдээн соо бэшэгдэһэнь уншагты:

«...Миниий нүхэрэй алуулһан ябадал намда үгаа хүндэ байна. Тиигэбэшье дайн болбол гэлтэгэй байдаг юм тэжэ мэдэнэм. Нүхэрэйнгее алуулһанай түлөө шуһан һабарта гитлеровецүүдлэ үнсэгее абахаб. Нүхэрэйнгее алуулые дууламсаараа би болбол улаан сестранүүдэй курсда ороob, эдээнэ дүүргэд фронт ошохоб. Би өөрынгее нүхэр Иван Евстафьевич Добробабинай тэмсэлдэжэ байһан газарта ошохоб. Манай ороной үнэн сэхэ гражданинуудые германска фашизмтай тэмсэлдэ ами наһаяа бү хайралгты гэжэ үрэалха байнаб...»

Нүхэрее алдаһан патриотка интеркэ хэлэнэ. Иимэ эхэнэртэ манай бүхы улаан гвардиг интежэ хэлэхэ (байха: «Шампа, Ольга Филипповна, баяр! хүргэнэбди! Шинии гражданска эрэлхэг зориг бидэнэрые урагшаанай атакада зоригшуулна. Фашистска бузар нохосуудые үй бүта сохихобди!».

Гайхамшаатай, эрэхэ хүдэлгэмеер бэшэг!

Таанарта, баатар зоригто советскэ эхэнүүд, алдар соло! Таанарта, герой эхэнэрнүүд, алдар ба соло! Таанарай тэмсэлдэ үсэд шанга ябадал хадаа бүхы советскэ арадай эрхые долгисуулна, манай Улаан Армиие шалгтын зам тээшэ урашань урэална. Эгээл иимэ баяртайгаар танай хүхюу бэшэгые уншаба. Фронтынхид хэды баяртайгаар уншана гэшэб! Боец болбол винтовкоёо, самоледойнгоо штурвалые үшее шэнгаар айхана, дайсаниие үшее шантаар атакуулна. Дайсан тээшэ танкаа үшее эрид шуудаар ябуулна. Советскэ сэрэгшэ болбол фашистска алууршадые үшее өхээр үзэн ялана.

Тиимэнүүд эхэнэрнүүдэй хүбэ заяанай түлөө гал соошье. үһан соошье ороходо болоно.—гэжэ сэрэгшэ хэлэнэ.

Тиимэнүүд эхэнэрнүүдтэй аад, ялаагүй байжа болохогүй,—гэжэ советскэ сэрэгшэ хэлэнэ.

Тэрэ болбол ялалтын түлөө тулалдана. Тэрэ хадаа ялажа байна. Тэрэнэй ялахань лабтай!

Барилгын Наркомадай хүдэлмэрилэгшэдые шагналга

Оборонно барилга тушаа правительствын даалгабариие жэшээтэ һайнаар дүүргэһэнэйнтээ түлөө барилгын Наркомадай бүлэг хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар шагнагдаба:

Ленинэй орденоор—бентонщикуудай бригадир **Измайлов Ш. Ш.** главэлектромонтажай начальник **Левин И. А.**, барилгын участогэй начальник **Поцлеп А. П.**, барилгын начальник **Хворостанский (А. К.**

Ажалай Улаан Тугай орденоор—9 хүн

Улаан Одоной орденоор—12 хүн

«Хүндэлэлэй тэмдэг орденоор—15 хүн

«Ажалай баатаршалгын түлөө» медаляар—15 хүн

«Ажалай отличиин түлөө» медаляар—12 хүн шагнагдаба.

(ТАСС).

ХАЛУУН ХҮДЭЛМЭРИИН ХАҺА БОЛОО

Хабарайнгаа тарилгада хамсыгаа шаман бултааран оролсоое!

★ ★ ★ ★

Эсэхэ сусахые мэдэнгүйгеер хүдэлмэрилхэбди!

Энэ хабарай тарилгые эрхимеер үнгэргэхын түлөө республиканска социалистическэ мүрысеенде оролсохо тухай мүхаршэбэрэйхидэй үрэа бэшэгые Закаменай аймагай колхозниктуд олоороо дамжэн, халуунаар һайшааһан байнад.

Һаяхан, манай Енгорбойн сомоной «III Интернационал» артелиин членүүд 1942 оной тарилгын кампаниие сэрэгэй турнгаар богонихон болзор соо үнгэргэхэ тухай асуудалые үбгэн залуу илгадгүй баранда халуунаар эрбшэн хэлсэбэ.

Билэнэр социалистическэ мүрысеенде оролсохо зуураа хөдөн олон уялгануудые даажа абаһан байнабди. Жэшээлхэдэ: ороohото культурануудай тарилгые 10 хоногой турша соо һайн шанартайгаар үнгэргэхэ, тарилгын урда тээ параа хоёр дабхар борнойлхо, үдэр бүридэ нормоёо заабол дүүргэхэ, тиихэн тулада лоҗырынуудтай хайра гамгүй тэмсэл ябуулжа, колхоз дотороо булад хатуу жаяг зарлаам байгуулха.

Эдэ бүхы уялгануудаа большевистскээр дүүргэхын түлөө бидэнэр эсэхэ сусалые мэдэнгүйгеер ажаллахабди.

Ш. ЛАСАРАНОВ. Таһан ажалай бригадын бригадир.

Агрипина Брылевагай бригада эрхимлээ

Мухаршэбэрэй аймагай Никольско сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ артелиин правлени бүри нэгэ хэдэн һарын саада тээ № 1 бригада хүтэлбэрилхэ тушаалые эмэгтэй колхозник Агрипина Брылева тэгшэдэ даалгаһан байгаа.

Мүнее, нэгэдэхи номерой бригада колхоз соогоо эрхимлэн түрүүлжэ ябана. Поли дээре наг шэбхэшье хүсэд гаргагдаа, плуг ба борнойн заһабариин шанартые һайн. Мори, унаагайнь хомут тоног дутамагүйгеер түшеэрэгдэнхэй. Морилой тоног заһабарилга дээре нэгэ мүн хүдэлмэрилдэг юм. Теед Агрипина Брылева болбол тэрээнэ зүб хүтэлбэри үгэжэ, бусад бригадануудта орходоо морилойнгоо тоног үлүү һайнаар түхеэрбэ.

Нэгэдэхи номерой бригадын моридынь тон һайн байра байдалаар хангагданшай. Тэдэнь баранда тарганууд, моридойнь хаһаа хорёо соо арюун сэбэр, хамаг юумэнь гурвитай.

Тарилгын бельдхэлые шалгаха комиссиг болбол Агрипина Брылевагай бригадын түхеэрэлтые тон һайн дээрэ сагнаад, энгөөнэ жэшээ абахьюень бүхы Никольскын бригадануудта һайшааһан байна.

Н. ИВАНОВ.

Тоориин МТС трактор заһабарилгые удааруулна

(Манай тусхай корреспондентһээ).

Хабарай тарилга үглөө-мүнее эхилхэ байза. Тиимэ байтар Тоориин МТС-эй коллектив болбол тракторна паркын заһабарилгые дары дүүргэхэ тушаа эрид хэмжээ абахын орондо үдэр бүридэ суглаа хөжэ хооһоор шуулдана.

Мүнее нүгтэр 4 тракторынь задалаатай зандаа тараж соогоо хэбтэнэ. Тус МТС-эй дирекци мүнее үедэ хэлышье тракторай бөлэн болоһыень хүсэд мэдэнэгүй 13 тракторынь магнито үгы. 2 тракторынь радиаторгүй бэйха юм.

Эндэ прицепной машина зэбсэгүүдэй заһабариига үгаа муугаар ябуулагдана. Тус хүдэлмэрие ябуулха ёһотой нүхэр Зайцевай бригада сагаа мин-байжа үнгэргэнэ. Жэшээлхэдэ, 2 селькэ ба 2 плуг нормын ёһоор 78 час соо заһажа дүүргэхэ ёһотой байһан аад, 15 үдэр соо унжагайруулаг. Зэдэ

П. ХОГОЕВ.

„Колхоз болбол талханай фабрика мүн. Тиимэ тула эрэгтэй ба эмэгтэй колхозниктуд фронт дээрэ байһан боецүүд шангаар бүхы уялгануудаа тон нарингаар үүргэхэ ёһотой“.

М. Калинин.

ВКП(б)-гэй Хорин айкомой ба аймгүйсэдкомой эууршалгаар Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэгшэд:

1. Анаагай сомсоведэй **Жлановай нэрэмжэтэ артель** (*түрүүлэгшэнь нүхэр Бабудаев, парторганизациинь секретарь нүхэр Цыдыпов*) эрхим сортын үрһэ хааба; тарялангайнгаа газар дээрэ түсэбэй ёһоор 2.670 шарга наг шэбхэ гаргаха байһан аад, 4.448 шарга гаргаба. Саһа тогтоолгые 96 *га* хүртэр үлүүлэн дүүргээ. Машина зэмсэгүүдээ ба хомут тоногуудаа һайнаар заһабарилһан байна.

2. Дээдэ-Курбын сомсоведэй **Калининай нэрэмжэтэ колхоз** (*түрүүлэгшэнь нүхэр Норбоев*) хабарайнгаа тарилгын бүхы хүдэлмэрие саг болзор соонь эрхим шанартайгаар дүүргэбэ.

3. Ашангын сельсоведэй **Шмидтын нэрэмжэтэ колхоз** (*түрүүлэгшэнь нүхэр Якимовский*) хабарай тарилгада бэлэдхэлые сүм дүүргээ. Эдэ үрһэниинь ба плуг, сеялкэ, борнойнуудынь хүсэд бэлэн, үбэлэй сагай агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ түсэбее хүсэд дүүргэһэн байха юм.

ЗАЛУУ ТРАКТОРИСТНУУД, ТАНДА ҮГЭ ҮГТЭНЭ

ХОНХОЛОЙН МТС-эй ТРАКТОРИСТНУУДАЙ УРЯАДА ХАРЮУСАГТЫ!

„Хүндэлэлэй тэмдэг“ ордento Хонхолойн МТС-эй залуу трактористнууд болбол Орджоникидзевскэ хизаарай трактористнуудай бэшэгые зүбшэн хэлсээд, 1942 оной хабарай тарилгые сэрэгэй үеын темпээр, эрхим шанартайгаар үнгэргэхын түлөө эдир залуугай эршэ гарган хүдэлмэрилхые республикын бүхы залуу трактористнуудые урялһан байна.

Эдэнэр хадаа тракторнуудай бүтээсые дээшэлүүлжэ сезон соо условно трактор бүхэнөөр 500 гектарһаа доошо бэшэ хахалха, түрхихэ ба түлихэ тоноонуудые 8 процентһээ бага бэшээр арбилха болон трактор машинаяа техническэ заабариин ёһоор оролдосотойгоор харууһалха ггжэ уялга абаад, Мухаршэбэрэй аймагай „За большевистские темпы“ гэдэг газетэдэ тунхаглагдаһан бэшэг соогоо иигэжэ бэшэнэ:

„Бурят-Монголой залуу трактористнуд, хүндэтэ нүхэдүүд! Бидэнһээ жэшээ абажа, 1942 оной тарилга ба хамаг бүхы тарялангай хүдэлмэрие хэзээ-хэзээнэйхиһээ эмхитэй һайнаар үнгэргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе долги татуулан дэлгэрүүлэгты! Дайшалхы 1942 он болбол эдеэ хоолой зүйлнүүдые улам бүри элбэжүүлхэ, үзэгдөөгүй үндэр ехэ урагса абаха жэл болог лэ! Энэ хадаа дайсаниие дараха хатуу сохилто болохонь лабтай“.

Ушар иимэһээ, залуу трактористнуд, танда үгэ үгтэнэ. Эдэнэй урядa бодото хэрэгүүдээр харюусагты, нүхэд!

Тарилгын хэрэгсэл түгэс бэлэн

Хангай үндэр хада хабсагайн боорн зубшан урдаһан Хуртага голой алагта (Закамен) Молотовой нэрэмжэтэ артелиин центральна бүүсань байдаг юм.

Энэ артелиин өрөгтэй ба эмэгтэй колхозниктуд болбол эхэ оронойнтоо алба туһаца эсэшэ-сусаршагүйгеер хүдэлмэрилжэ байнад. Тэдэнэр хадаа тубхынь түрүүлтэ хабарай тарилгын кампаниде эршэтэй һайнаар бэлэдхэнэ.

Колхозниктуд артелингээ правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Цыренжаповай хүтэлбэри доро ажаллажа. тарилгада түгэс дүүрэн түхеэрэлгэ хэбэ. Эндэ үрһэнэй фонд 100 процент байгуулагдаад, эрхим сортын болгоroo сэбэрлэгдэнэ ба машина плугуудынь һэлыбэн заһаадажа дүүрэһэн байна.

Хүдэлмэриде ябаха мори унаань хүсэ шадал һайнгай ба үбһэ тэжээлеер хүсэд хангагданшай.

Молотовой нэрэмжэтэ артелиин эдуу малые тобир таргаһаар онло орожо байна. Энэ колхоз гүрэндэ мяха тушаалые саг болзорһоонь урид һайн шанартайгаар дүүргээ. Баһа Ленинградска областиин ажалшадта 22 толгой хони ямаа ба 18 үхэр түһаламжа болгон үгэбэ.

Д. ЦЫМБЕЕВ.

Оборонын Арадай Комиссариадта

I

508-даха ба 210-даха ГАУБИЧНА АРТИЛЛЕРИЙСКЭ ПОЛКНУУДЫЕ ГВАРДЕЙСКЭ АРТИЛЛЕРИЙСКЭ ПОЛКНУУД БОЛГОН ШЭНЭДХЭН БАЙГУУЛХА ТУХАЙ

Немецкэ булимтаргшадта эсэргүүсэн манай советскэ эхэ ороной түлөө болоhоо байгаа байдаануудта 508-даха ба 210-даха артиллерийскэ полкнуудые эрэлхэг зоригтой, баатаршалгын, жаяг зарлаамай ба эмхитэй ябадалай һайн жэшээнүүдые харуулба.

Тус полкнуудые немецкэ булимтаргшадтай таһалгаргүй байдалда зуураа фашистска сэрэгүүдые үгаа эхэ гэлтэнүүдтэ оруулһан ба өөрынгее һүртэ шанга сохилгонуудаар дайсанай амиды хүсые ба техникые үгы хэжэ, немецкэ булимтаргшадые хайра гамгүйгеер бүта сохижо байна.

Немецкэ булимтаргшадта эсэргүүсэн эсэгэ оронойнгоо түлөө болоhон байдаануудта баатаршалга, тэсэбэрь, эрэлхэг зориг, жаяг зарлаам ба эмхитэй ябадал гаргаһанайнгаа түлөө, личнэ составайнгаа героизм гаргаһанайнь түлөө тус полкнуудые гвардейскэ полкнуудые болгогдон шэнэдхэн байгуулагдаба гэбэл:

1. 508-даха гаубична артиллерийскэ полк 15-даха Гвардейскэ артиллерийскэ полк болгогдобо. Полкын командир—майор **Тумин М. М.**

2. 210-даха гаубична артиллерийскэ полк 16-даха Гвардейскэ артиллерийскэ полк болгогдобо. Полкын командир—подполковник **Покрышкин Б. С.**

Тус полкнуудта Гвардейскэ Тугуудые барюулагдаха.

II

145-даха ба 147-дохи ИСТРЕБИТЕЛЬНЭ АВИАЦИОННО ПОЛКНУУДЫЕ ГВАРДЕЙСКЭ ПОЛКНУУД БОЛГОН ШЭНЭДХЭН БАЙГУУЛХА ТУХАЙ

Немецкэ булимтаргшадта эсэргүүсэн манай советскэ эхэ ороной түлөө болоhон байдаануудта 145-даха ба 147-дохи истребительнэ авиационно полкнуудые эрэлхэг зоригой, баатаршалгын, жаяг зарлаамай ба эмхитэй ябадалай һайн жэшээнүүдые харуулба.

Тус авиационно полкнуудые немецкэ булимтаргшадтай таһалгаргүй байдалда зуураа фашистска сэрэгүүдые үгаа эхэ гэлтэнүүдтэ оруулһан ба өөрынгее һүртэ шанга сохилгонуудаар дайсанай амиды хүсые ба техникые үгы хэжэ, немецкэ булимтаргшадые хайра гамгүйгеер бүта сохижо байна.

Немецкэ булимтаргшадта эсэргүүсэн эсэгэ оронойнгоо түлөө болоhон байдаануудта баатаршалга, тэсэбэрь, эрэлхэг зориг, жаяг зарлаам ба эмхитэй ябадал гаргаһанайнгаа түлөө, личнэ составайнгаа героизм гаргаһанайнь түлөө тус полкнуудые гвардейскэ полкнуудые болгогдон шэнэдхэн байгуулагдаба гэбэл:

1. 145-даха истребительнэ авиационно полк 19-даха Гвардейскэ истребительнэ авиационно полк болгогдобо. Полкын командир—майор **Рейфинейдер Г. А.**

2. 147-даха истребительнэ авиационно полк 20-даха Гвардейскэ истребительнэ авиационно полк болгогдобо. Полкын командир—майор **Шевелев П. З.**

Тус полкнуудта Гвардейскэ Тугуудые барюулагдаха.

НАРКОМИНДЕЛДЭ

Энэ оной апрелиин 6-да шведскэ посланник господин Ассарссон гэгшэ Гадаадын Хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай оролгошо нүхэр А. Я. Вышинскидэ советскэ самолет Хапаранда гэжэ городые бомбоdohон ба шведскэ территори дээрэ листовко хаяжа, энээгээрее Швециин нейтралитетые эбдэhан хэбэртэйгээр шведскэ правительствын зүгһее буруушаалгатай меморандум барюулба.

Энэ оной апрелиин 7-до Гадаадын Хэрэгүүдэй Арадай Комиссарай оролгошо нүхэр Вышинский гэгшэ советскэ правительствын даалгабаряар шведскэ посланник господин Ассарссон гэгшэдэ доороо дурсагдаһан харюу барюулба.

Шведскэ миссиин энэ оной апрелиин 6-ай меморандумда харюу болгоoo Гадаадa Хэрэгүүдэй Арадай Комиссариат болбол Хапаранда город дээдүүр нэгэшье советскэ самолет нисдэгүй, мүн шведскэ территори дээрэ бомба ба листовко хаяагүй гэжэ советскэ правительствын даалгабаряар мэдээсэнэ.

Бомбонуудые ба листовкануудые хаяһан самолетые советскэ самолет байгаа гэһэн гэршэ болгоoo бомбонуудай хэлтэрхэй дээрэ ород үзэг байба гэхэ хэбэртэйгээр, мүн листовкануудые ород ба немецкэ хэлэн дээрэ хэблэгдэһэн аал, советскэ талада ороны гэжэ үрэалһан удхатай байба гэжэ шведскэ правительство ного соогоо барилгална.

Дээрэ заагдаһан үшар байдал болбол тус самолетые советскэ самолет гэжэ зааханшье гэршэлжэ шадагагүй байна гэжэ советскэ правительство тоолоно, юуб гэхэдэ, ород үзэгтэй гү, али советскэ тэмдэгтэй ямар нэгэ юумые гитлеровецүүд ба тэрээнэй финскэ дахуулнуудай хэрэглэдэг ба эдлэб янзын листовкануудые советскэ түхэлтэйгээр тараадаг ябадал болбол эдэ господагүүдай үрэгэлээр хэрэглэдэг провокационно хүтэлмэрилгэ методуудэй нэгэнинь болоно, мүнее энэ болоhон үшаршье мүн тэдэнэй нэгэнинь байhан болоltой.

Дээрэ тайлбарилhанай ёһоор, мүн эсхихо органуудай шалгалта хэhэнэй үндэhээр, советскэ правительство болбол шведскэ правительствын энэ оной апрелиин 6-ай ного соо заагдаhан үшарта советскэ анхаг ямаршье хабаадалгагүй, тиимэ дээрэhээ Швециин правительствын мэдүүлhэн буруушаалгые советскэ правительство нүлеэн абажа шадахагүй гэжэ мэдүүлбэ.

Эд зүйл ба мүнгэнэй лотерейн шүүбэринүүдэй тираж дүүрэбэ

Апрелиин 4-дэ Москвада эд зүйл ба мүнгэнэй лотерейн шүүбэринүүдэй тираж дүүрэбэ. Энэ 265 миллион түхэригэй 2.071.500 мүнгэнэй шүүбэри ба 15 миллион түхэригэй сэнтэй 28.500 эд зүйлэй шүүбэри наадагдаhан байна.

100 ба 500 түхэригэй мүнгэнэй шүүбэринүүд нютагуудтахи нөөсэлгын кассануудаар түлэгдэхэ юм.

1000 ба дээшэ түхэригэй мүнгэнэй шүүбэринүүд шүүhэн лотерейн биледые нөөсэлгын кассануудай Главна управленеер шалгагдаhанай hүүлээр түлэгдэхэ ёһотой. Тэрэ биледүүдые нютагуудтахи нөөсэлгын кассануудта эльгээхэ юм.

Эд зүйлэй шүүбэри болбол шүүhэн лотерейн биледэй эзэдэй адресаар эльгээгдэхэ байна. Эд зүйлэй шүүбэриие абахын түлөө лотерейн биледые нютагуудтахи нөөсэлгын кассануудта үгэхэ ёһотой. Тэрэ хадаа тус биледые нөөсэлгын кассануудай Главна управленеер эльгээхэ байна. Эд зүйлэй шүүбэри шүүгшын дуратай байбалынь сэбэр мүнөөр үгэхэдэ болохо байна.

(ТАСС).

Советскэ Информбюроһоо

Апрелиин 7-ой үдэшын мэдээсэл

Апрелиин 7-ой туршада фронт дээрэ ямаршье шухала хубилалтануд болоогүй.

Апрелиин 6-да дайсанай 79 самолет агаарай бэлдэгдэ унагаагдаһан ба аэродромуд дээрэ үгы хэгдэһэн байна. Манайхин 19 самоледоо гэзэгэ.

• • •

Апрелиин 6-да манай авиацийн частынууд хэдэн немецкэ танк ба хүнэтэ машина, сэрэгүүд ба ашаа тэсһэн 100 автомашина, һомо хэрэгсэл тэсһэн 30 шахуу ашаа, полевой ба зенитнэ 35 эхэ буу, зенитно-пулеметно 11 үүр, 10 миномет үгы хэһэн ба тэмтэлэһэн ба гашна горючитай склад ба һомо хэрэгсэлтэй склад тэбэлжэ, түмэр харгын составые һандаргаад дайсанай хоёр рото шахуу ябган сэрэгые тараан сохиһон ба зарыныень үгы хэһэн байна.

• • •

Манай буудалгын часть (Баруун фронт) дайсанай үсэд шатга эсэргүүсэлтые дарган ялажа дайсанай хамгаалгын нэгэ рубежые эзэлээ. Манайхин 3 эхэ буу, 8 пулемет, 7 автомат, ратностанци ба бусад трофей булаан абаба. Оносгууд 6а блиндажнуд соогуур немецкэ солдат ба офицерэй 100 шахуу үхэгэ үлэһэн байгаа.

• • •

Калининска фронтын нэгэ участок дээрэ ябуулгаа хэжэ байһан манай частинуд боцгуд апрелиин 6-да винтовкын ба пулеметой буудалгаар дайсанай 6 самолетые унагаагаа. Фронтын ондоо нэгэ участок дээрэ манай артиллериин буудалгаар 4 немецкэ артиллерийскэ батарей, 5 миномётно батарей дарагдажа, нэгэ танк гэмтэһэн байгаа.

• • •

Младша лейтенант Семеникин гэгшын танк нэгэ үлэрэй турша соо дайсанные 4 дахин атаковалаа. Энэ баатар зоритто танкист нэгэ немецкэ танк, танкда эсэргүү оборонын хоёр эхэ буу, 2 миномётно батарей, пулеметно 3 үүр үгы хэжэ, 8 блиндаж һандаргаһан байна. Тус участок дээрэ байлдаһан лейтенант Кутшер гэгшын танк нэгэ удэрэй туршада дайсанай 2 танк, танкда эсэргүү оборонын 2 эхэ буу, пулеметно үүр үгы хэбэ. Эдэ баатарлиг танкистнууд дайсанные амицы хүсэнэйнь талаар эхэ гэлтэдэ оруулаа.

• • •

Улаанармеецууд-поварнууд Дмитриев ба Федоров гэгшэдэй туруу позиди тэсэшэ үдэшын хоол абаашажа ябатарынь 5 немецкэ автоматчик тэдэнные гэб гэнтэ буудаба. Манай улаанармеецууд шадамараар бээ далдалан дайсанные буудажа, 4 немецые алаад, нэгэ автоматчиные плеңдэ абаа.

• • •

Казимир Соколинский гэгшын партизаньска отряд Польшын территори дээрэ удаан сагай туршада ябуулгаа хэжэ байна. Польско патриотуд немецкэ комендатурануудта ба сэрэгэй частынуудай складуудта зорилгой добтолгонуудые хэнэ. Январь ба февральда тус отряд 200 гаран немецкэ солдат ба офицерые үгы хэбэ. Партизануд немецкэ сэрэгэй хэдэн эшелонуудые ба 40 шахуу автомашиные тэсһэлээ. Февралиин эсэс багта нүгэр Соколинский ээрынгээ отрядые толгойлжо Н. гэдэг газарай оршондохи немецкэ аэродромдо сүмэрэн ороод, немецкэ летчидуудай үнтажа байһан гэрые гранатануудаар шэдээ. Гитлеровецууд барандаа үгы хэгдэһэн байна. Аэродром дээрэ польско патриотуд «Ю—52» гэдэг 3 транспортна самолетые, бензинтэй ба запасной частынуудтай складые галдаа.

• • •

«Манай батальон резервдэ байһан юм. Манай хамгаалгын линиие ородуудай сүмэ сохиходо офицернуудынай тэрэ дороо тэмцэлдэжэ үгы болошоо һэн. Энэ һамбаанда сержант Ремулус Груеску гэгшэ ээрынгээ отделениин солдадуудые суглуулаад: «Плеңдэ бээ туршаая. Фронт дээрэ байһандамнай орходоо плеңдэ дээрэ байха» гэжэ хэлээ һэн. Бүгэдээрээ тэрээнишень зүбшөөгөө һэмди.

Окопгомнай ородуудай ойртожо ерэхэлээр бидэнэр гарнуулаа үргөөд плеңдэ бээ туршаатаа һэмди. Солдадуд өхэнэр сухалданги, дайна дурагүй болоһоноо элитээр хэлэдэг. Богонихон саг соо 8-дахи ротын 1-дэхи взводһоо Павел Велическу, Корнолан Попеску ба Солоһон Мику гэгшэд бодуудтаа. Бүгэдэнишьтын хэлсэлгэй ёһоор, румынска армиие Гитлеровецууд барандаа үгы хэгдэһэн байна. Аэродром дээрэ польско патриотуд «Ю—52» гэдэг 3 транспортна самолетые, бензинтэй ба запасной частынуудтай складые галдаа.

• • •

«Манай батальон резервдэ байһан юм. Манай хамгаалгын линиие ородуудай сүмэ сохиходо офицернуудынай тэрэ дороо тэмцэлдэжэ үгы болошоо һэн. Энэ һамбаанда сержант Ремулус Груеску гэгшэ ээрынгээ отделениин солдадуудые суглуулаад: «Плеңдэ бээ туршаая. Фронт дээрэ байһандамнай орходоо плеңдэ дээрэ байха» гэжэ хэлээ һэн. Бүгэдээрээ тэрээнишень зүбшөөгөө һэмди.

Окопгомнай ородуудай ойртожо ерэхэлээр бидэнэр гарнуулаа үргөөд плеңдэ бээ туршаатаа һэмди. Солдадуд өхэнэр сухалданги, дайна дурагүй болоһоноо элитээр хэлэдэг. Богонихон саг соо 8-дахи ротын 1-дэхи взводһоо Павел Велическу, Корнолан Попеску ба Солоһон Мику гэгшэд бодуудтаа. Бүгэдэнишьтын хэлсэлгэй ёһоор, румынска армиие Гитлеровецууд барандаа үгы хэгдэһэн байна. Аэродром дээрэ польско патриотуд «Ю—52» гэдэг 3 транспортна самолетые, бензинтэй ба запасной частынуудтай складые галдаа.

• • •

Казимир Соколинский гэгшын партизаньска отряд Польшын территори дээрэ удаан сагай туршада ябуулгаа хэжэ байна. Польско патриотуд немецкэ комендатурануудта ба сэрэгэй частынуудай складуудта зорилгой добтолгонуудые хэнэ. Январь ба февральда тус отряд 200 гаран немецкэ солдат ба офицерые үгы хэбэ. Партизануд немецкэ сэрэгэй хэдэн эшелонуудые ба 40 шахуу автомашиные тэсһэлээ. Февралиин эсэс багта нүгэр Соколинский ээрынгээ отрядые толгойлжо Н. гэдэг газарай оршондохи немецкэ аэродромдо сүмэрэн ороод, немецкэ летчидуудай үнтажа байһан гэрые гранатануудаар шэдээ. Гитлеровецууд барандаа үгы хэгдэһэн байна. Аэродром дээрэ польско патриотуд «Ю—52» гэдэг 3 транспортна самолетые, бензинтэй ба запасной частынуудтай складые галдаа.

• • •

«Манай батальон резервдэ байһан юм. Манай хамгаалгын линиие ородуудай сүмэ сохиходо офицернуудынай тэрэ дороо тэмцэлдэжэ үгы болошоо һэн. Энэ һамбаанда сержант Ремулус Груеску гэгшэ ээрынгээ отделениин солдадуудые суглуулаад: «Плеңдэ бээ туршаая. Фронт дээрэ байһандамнай орходоо плеңдэ дээрэ байха» гэжэ хэлээ һэн. Бүгэдээрээ тэрээнишень зүбшөөгөө һэмди.

Окопгомнай ородуудай ойртожо ерэхэлээр бидэнэр гарнуулаа үргөөд плеңдэ бээ туршаатаа һэмди. Солдадуд өхэнэр сухалданги, дайна дурагүй болоһоноо элитээр хэлэдэг. Богонихон саг соо 8-дахи ротын 1-дэхи взводһоо Павел Велическу, Корнолан Попеску ба Солоһон Мику гэгшэд бодуудтаа. Бүгэдэнишьтын хэлсэлгэй ёһоор, румынска армиие Гитлеровецууд барандаа үгы хэгдэһэн байна. Аэродром дээрэ польско патриотуд «Ю—52» гэдэг 3 транспортна самолетые, бензинтэй ба запасной частынуудтай складые галдаа.

Апрелиин 8-ай үглөөнэй мэдээсэл

Апрелиин 7-ой һүрэмин туршада фронт дээрэ ямаршье шухала хүбилалтануд болоогүй.

• • •

Баруун-Хойто фронтын нэгэ участок дээрэ манай частынуд уратшаа дабшаха зуураа немецкые ехэ гэлтэдэ оруулаа. Зүбхэн нэгэ удэрэй байлдаанда дайсан 1125 солдаа алуулжа ба шархатуулжа гэгээ. Пулеметчидуд нүхэд Изонов ба Шевчук гэгшэд онсо шадабаритайгаар ба тэсэмгэй шангаар байлдаба. Эдэ хоёр болбол дайсанай 30 солдадые үгы хээ. Политрогай ороло Кузнецов 43 немецко-фашистска булимтарагшадые хюдан алаһан байна.

• • •

Баруун-Урда фронтын нэгэ участок дээрэ ябуулгаа хэжэ байһан манай частинуд ехэр бахижүүлэгдэһэн нэгэ һүүрин гаварые немецүүнһээ булаажа абаа. Тосхоной үйлэнүүдээр дайсанай солдат ба офицерэй 250 үхээр, мун тэрэшэлэн гэмтэһэн 7 танк ба 4 ехэ буу үлэбэ.

• • •

Мартын һүүл багта Азов шадарай партизануудай хэдэн нэгэдэмэл отрядуудэй немецүүдэй эзэлһэн томо һуурин газарта добтолго хээ. Партизануудай түрүүлүүлэн ябуулһан тагнуулшад тосхон тээшэ ороохо зам дээрэхи мүрэнэй бүхы нэлуу эрьеныд минировалэдэнхэй байна гэжэ мэдэсэнхэн юм. Тиихедэнь партизануд өгсэ эрьеэрнь гаталха гэжэ шиидээд, боецүүдээ аргамжаар буулгажа һүниин нэгэ часай үдэ абяа анирнуйгаар тосхондо ороһон байгаа. 4 часай туршада гитлеровецуудтэй байлдаха зуураа партизануд хэдэн олон немецкэ солдадые, 7 тоннын автомашина, прожектор ба телефонно станциие үгы хэбэ.

• • •

Манай гарта ороһон дайсанай полевой почто соогоо олдоһон корреспондентиин дундаһаа гитлеровскэ хара бандит ефрейтор Менг гэгшын Вальдштрассадахи Макаргетиндэ һуужа байһан ээрынгээ һамган Фрид гэгшэдэ бэшэһэн бэшэгынь ехэ һонирхолтой байна. Энэ бэшэг соогоо түүберилһэн буулгабари иимэ байна: «Хэрбээ ши намайе үшөөл Франциидаа байна гэжэ бодоо һаа эндүүрнэ гээшэш. Би —Арьяатан Гитлерэй ба тэрээнэй хаалгашанууудай богоол зарса хэзээшье болохогүйбиш, нэгэ һаа, үдэжэ дуулахабди, үгы һаа, илгажа жаргахабди. Славянууд, буу мэсээ бария!—гэһэн дайшалхы урда нэрьенэ.

Хоёрдохи Бүхэславянска митингдэ хабаадагшад бүгэдээрээ германска богоолшологшодто эсэргүү тэмсэлэй мүнөө байгаа шиидхэхы үедэ арадай дайнай гал дүлые бүри ехээр соробхилуулахые, героическа Улаан Армида шэн зоритойгоор ба амин наһаяа үгэхэтээ сасуулан туһалалсаска фашистска эзэмдэгшэдые бүри шангаар сохихые славян арадуудаа уриалаа. Партизанска отрядуудта орожо, хада дэрһээ ба ой соогоо бузар булай дайсаные удаа удаагаар сохихые, германска армита һомо хэрэгсэл ба буу зэбсэг бүтээхэ ябдалда саботаж хэхэ зэргэтэй заводуудта байгаал тэмсэлдэхые, богоолшологшодто тарыа тарихатай зэргээр тосгалан дээрээ байгаад тэмсэлдэгые бүхы славян улубуудта ханшажа уриалһан байна. Славян ашелай хүчтэй, ехэ ороондо дуратай славянин бүхэн эдэ үнтэр дээрэ зоилгонуулые гүйцэтгэхэ хэрэгтэ хабаадагшууд. Мун түрэлтэнэй туужхэдэ үзэгдөөгүй ехэ эрхэ сулее олгуулгын арадуудай дайнда хабаадагшуй байха ёһогүй гэжэ уриалһан байна.

Бүхэславянска комитедэй түрүүлэгшэ Улаан Армийн генерал-лейтенант **Александр Гундров** тус митингые нээжэ, үгэ хэлэһэн байна.

Митингын нээгдэһэн үдэр украинска уранзохёолшо академик Александр Корнейчук, белорусска поэт Якуб Колас, польско уранзохёолшо Ванда Василевская, академик Николай Державин, Пражска университедэй профессор академик Эденек Неедлы, сербскэ олонлитын ажал-ябуулгаша профессор Божидар Масларич, чехословацка армийн полковник Гелиодор Пика, болгарска олонлитын ажал-ябуулгаша Стела Благоева, словенскэ журналист Иван Регент, ленинградска уранзохёолшо Николай Тихонов, югославска поэт Радула Стийевский гэгшэд үгэ хэлэһэн байна.

Апрелиин 5-да тус митингын хоёрдохи заседани болобо. Энэ заседани дээрэ УССР-эй Верховно Советэй Президиумэй нүгүүлэгшэ Михаил Гретуха, Улаан Армийн генерал-лейтенант Иван Камерз, композитор Дмитрий Шостакович, корватска олонлитын ажал-ябуулгаша Марек Чулен, венгрска хүдэлмэришэн Александр Исчис, немецкэ поэт Иоганнес Бехер ба бусад үгэ хэлэһэн байна.

Митингдэ хабаадалсагшад болбол славян арадуудта ханшаһан уриа бэшэгые имагта ехэ һүр жабхалаантаар үгтан баталан абаһан байха юм. Уриа бэшэгые ленинградска уранзохёолшо Николай Тихонов үншажа үгөө.

Энэ уриа бэшэгынь хэлээ:

«Дарлагдаһан ахадуу славянууд! Эрхэ сулее олгуулха гэрэй дайнда жагсагты! Улаан Армии ба тэрээнэй хүсэн түүгэлдэр союзникууд бүгэдэнэрэй хамтын. Шиидхэхы тулалдаа хэхэ сагнай ерэ. Славянууд, буу мэсээ барите!

Немецкэ эзэмдэгшэдтэ үхэл!»—гэһэн гал дүлэн уриа үгэнүүдээр соробхилюю.

Энэ уриаень хариулаан хэдэн олон мянган тэмсэлшэд болбол арадай түлөө үнөөө абаашадай апуусхэ армийн эзэрэдэ шэнээр жагсан бодохо. Энэ уриань хадаа немецкэ бүдүүлиг хэрэгэ һүйдхэлшэдтэ дэбһүүлжэ буга хяа тагнагдашаһан ба гаидуулшаһан Белградта, шуһаа госкоторое бажуулгаһан ба балбуулһан Варшавада, чешскэ арадай эрхим эрхим хүбүүдэй улаан шуһаар хушагдашаһан Прагада, Карпаты ба Балканын хада хабшалнуудта, Украинын тала губинуудта, Белоруссии ба Польшодо, Днепр ба Ятрэн мүрэнүүдэй эрьенүүдтэ ба нютаг ороондо. Висла ба Дунай мүрэнүүдэй голинуудта мүрөөжэ, славян арадуудай эрхэ сулеегэйнгее түлөө тэмсэһэн ангуухэ дайнда жагсахын дохёо болон нэрьехэ.

Эрхэ сулеегэ дуратай бүхы славянууд болбол булганайнгаа дайсан болохо германска фашизмтай тэмсэхынь тулада хүсөө нэгэстүүлэн урда уртанайгинһаа нигтаар нүхэсэбэ. Славян арадуудэй бүр хүсэтэ антигитлеровскэ фронт һалбарюал байна.

Славян арадуудай хэлэн дээрэ һаара бүри гараха журналые хэблэжэ байха тухай тогтоолые абяжа тус митинг худэлмэрээ эсэлэбэ.

Хоёрдохи Бүхэславянска митингые радиогоор таһалгарягүй дамжуулжа байба.

(ТАСС).

Манай республика дотор

Пионернүүд ба һурагшад!

ЭМДЭ ХЭРЭГЛЭГДЭХЭ ЗҮЙЛНҮҮДЫЕ СУГЛУУЛАГТЫ

Дайнай оршон байдал болбол эмдэ ороохо зүйлнүүдэй хэрэглэмжые ехэдхэскэ байна.

Ушар иимэ дээрэһээ дайнай болоско байһан гаһаһаа холо байһан арад зоной зүүнөө эмэй үргамалые суглуулха ябаһал нлангаяа шухала ба хойшолуулшагүй хэрэг болобо.

Эмдэ ороохо суглуулагдаһан зүйлнүүдэй килограмм бүхэн Улаан Армийн боецүүдэй бее тамирые ба хүсэ шидалые һэргэлгэ юм, эмэй үргамалые үүглуулга ороной обороные бүхэжүүлгэдэ сэхэ хабаатай болохо юм, тиимэ дээрэһээ өнө хэмжээ-ябуулга болбол эрэгтэй эмэгтэй бүхы колхозниууд, нлангаяа пионер ба һурагшадай, хабаадагатайгаар ябуулагдаха ёһотой юм гэжэ ойлгохо хэрэгтэй.

Дооро заагдаһан эмэй үргамалнууд суглуулагдаха ба бэлэхэгдэхэ ёһотой гэбэл: хуһанай гүлгэн (буурсаг), халаахайн набша, забаан зэдэгэнэ (малина) гэдэг хатаамал улаагана, хара нэрһэн, үхэр нюдэн, эшүүнын үндэ һэн, нараһан үбһэн, ногоойн хоншоорой эдеэн, нямняахай сэсэгэй (удэ шара сэсэгэй) үндэһэн, нүлэгэй щабхэ тэхэ мэтэ болоно.

Мунөө хуһанай гүлгэ суглуулха саг болоско байна. Тэрээнишье булхыгөөд байха үедэнь суглуулха хэрэгтэй юм, юуб гэхэдэ, хэрбээ хуһанай гүлгэнэй задаршоо һаань суглуулха хэрэгтүй, шанарынь һалашаһан байха юм.

Эмдэ ороохо зүйлнүүдые суглуулаад топтоолы саагаар районно аптекэнүүдтэ тушаахе хэрэгтэй. Эмдэ ороохо үргамалнуудые тайшан гэжэ суглуулха ба болбосоруулха тушай мун районно аптекэнүүдтэ заабари абахада болохо байна.

Республикын пионернүүд ба һурагшад, эмдэ ороохо зүйлнүүдые суглуулха худэлмэридэ ороносогты. Фронтдо ба ороондоо хэрэгтэй медикаментнүүдэй резервые ехэтхэгты. Тус худэлмэрние эрхим һайнаар эмхидхэхын тулада классуудай ба пионерскэ отрядуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөнүүдые болгогүүлэгты.

И. ЩЕКОТОВ. ВЛКСМ-эй Б.-М. Обкомой секретарь.

Хонишо Цыренжабай уялга

Этсэ үндэр хада үүлаар хүрөөлэгдэһэн Элиин гэжэ нютагта хони малаа хоролтогүй һайнаар адуулдаг нүхэр Цыренжап Аюшеев гэлэг 61 наһатай болобо. Энэ нүхэр болбол Закаменай Мыло-Бүртын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой член байха юм. Нүхэр Цыренжап хонин ажал дээрэ хоёр жэлэй турша соо худэлмэрилжэ байна. Юрэнхыдөө энэ колхозой мал ажал дээрэ нүөөн жэл соо ажаллаха эүүраа нэгэшье малые үхүүлжэ хороогоогүй байгаа. Хадаа адуулһан малаа тобир тарган ба тоно болгодог һэн. Тэрэнэй харуулдаг 81 хонининь булгалаа тарган һайханууд. Мунөө энэ жэлдэ нэгэшье хони хоролто болгогүй ондо оруулжа байна.

Энэ жэлэй январь һарын һүүлээр болоһон аймаг соохи колхозуудай мал ажалай түрүүшүүлэй зүблөөн дээрэ тэдэнэр өөнэд хоорондоо социалистическэ мүрысөө хэбэ. 1942 оной үдөө ажахын ба нлангаяа хонин ажалай талаар абаһан үүлгэнүүдынь хадаа 100 хони ямаанһаа 130 һурьга эшэгэ абаха, нэгэ тоно хониноо 3 килограмм ноосо абаха гэһэн байгаа.

ДАМ. ЦЫБИКОВ.

Оньһото мэргэжэлнүүдые шудална

Буряноосоюзай автобазын коллективэй худэлмэришэд ба албахаагшадай гэрэй эзэн оолын олон эхэнэрнүүд эсэгэ ороноо хамгаалхаар Улаан Армийн зэргэдэ жагсаһан эрэшүүлэй ажалые хадаа абахын зоригоор үйлэдбэри дээрэ паража худэлмэрилнэ. Гэрэй эзэн эхэнэр нүхэр С. Шираева шоферой мэргэжэл шудалаад, һайнаар худэлмэрилжэ байна. Мун энэхэнтэй хамта үйлэдбэри дээрэ тарааһан гэрэй эзэн 6 эхэнэр слесарь, токарь ба кочегарай мэргэжэлнүүдтэй болоо.

Оньһото мэргэжэлнүүдые шудалһан эдэ эхэнэрнүүд мунөө Майн урда тэхи социалистическэ мүрысөөндэ баранглаа оролцогтой.

Д. ДАГБАЕВА.

Хүн бүхэн хабаадалсаха гэбэ

Һаеын нэгэ үдэр, үдын забһарлалгын үедэ Буряноогпромсоюзай коллективтэ митинг болоһон байна. Эндэ сугларһан худэлмэришэд ба албахаагшад хамта 48 хүн болбол Майн 1-эй һайн удэрлэлтэтэй дашарамдуулан, дайлдажа байгаа Улаан Армийн боецүүдтэ бэлэг эльгээхэ тухай асуудалые зүбшөн хэлсэбэ.

Немецко-фашистска харда зоригүүдта эсэргүү эсэгэ ороноо хамгаалгын алуусхэ дайнай эдэ үдэрнүүдтэ манай советскэ ороондо тыл фронт доёр нэгэдэмэл лагерь болоско, таһаршагүй нэгта холбоотой байһан тухай оратор нүүд тодо һонороор хэлэнэ.

Амтатай һайн эдеенүүдые эблүүлэн бэлэг болгоско эльгээхэ аргаболомжонууд Буряноогпромсоюзай системын худэлмэришэдтэ илангаяа ехэ бии. Тиимэ-һээ тэлэнэр Майн 1-эй бэлэгүүдые урда урьдчилаһаа үлүү һайнаар эмхидхэхэ, тэрээнэ хүн бүхэнние хабаадуулха гэжэ шиидхэбэ.

Олзоборилгын артелиин худэлмэришэд ба албахаагшад баатар улаан боецүүдтэ эльгээхэ бэлэг ба халуун агаршалгаяа мэнэ бэлэдхэскэ туршааба.

Вал. БАТУЕВА.

АНГЛИЙСКА АВИАЦИ РУРТА ДОБТОЛБО

ЛОНДОН, апрелиин 7. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулһанай ёһоор, апрелиин 6-ай һүнэ англійска бомбардировщикууд Рурска ба Рейнскэ областынуудтахи (Германи) сэрэгэй объектнүүдтэ добтолго хэһэн байна.

Тэрэ һүнэ дайсанай авиаци Англи дээгүүр үзэгдөөгүй гэжэ хуулгта ёһоор Лондондо сообщоо-бо.

Гитлеровскэ сабхида дэбһүүлһэн Австрида

НЬЮ-ИОРК. (ТАСС). Советско-германска фронт дээрэ немецүүдэй туйлай ехэ гэлтэдэ ороохо байһан ушарһаа германска армида хэдэн олон мобилизаци Вена городто-гэһэн байна гэжэ эндэ хэблэгдэн гаража байгаг «Остриен Лейбор Ньюс» гэжэ бюллетень соо мэдээсэндэбэ. Армида элсүүлэхэ гаргаа наһатайшаг ба үбгэд ехэ олон худэлмэришэдые Вена городһоо абажа худэлмэри хүүлхын тулада Германи руу баалгатын ёһоор ябуулһан байна гэжэ мун тэрэ бюллетень соо мэдээсэгдэбэ.

Австрийн хүн зон болбол гитлеровскэ эзэмдэлгэдэ эсэргүү тэмсэлээ улам бүри шангалуулна.

Вена городтохи предприятинуудта саботаж хэхэ ушарнуул тургэдэжэ байна. Авторемонтно «Бребилье» гэжэ томо заводто гал түймэр боложо хэдэн зуун автомашина шаталгоо. Леопольдаугай оршондохи нефть сэбэрлэдэг нэгэ заводто нефть хадагалдаг байгуулгын ханые турөмдэжэ хэдэн нүхэ гаргажалгуйһан байгаа. Сэрэгээрхинэй байдаг «Дейч-Ваграм» гэжэ лагерьта зорюута гал аһаажа, тэрэнние үнэһэн шандаруу болгор галдажархёо.

Вена болбол мунөө үедэ хоёрожо хосоржо байһан үзэгдэлтэй. Хүүнүүд үйлсөөр ябахаяа болиншоо шахуу. Магазинуудынь хоёһон байдаг.

Брюссель городто нилэзд ехэ буһалгаанууд болоо

СТОКГОЛЬМ, апрелиин 8. (ТАСС). Бельгиэ эхэ ороноо үмсөрһэн антифашистскэ худэлөөн улам бүри ехээр дэлгэрэгэ байна. Немецкэ «Брюсселер Цейтунг» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, СССР-эй урдаһаа эсэргүүсэн тэмсэхын тулада «һайн нураараа» сэрэгэй альянда ороһон һүрөт дээрэмэдэй жагсаад Брюссель городой үйлсөөр гаража ябаха үедэ тус городто нилэзд ехэ буһалгаанууд болоһон байха юм. Тэндэхи хүн зон болбол тэдэ һүрөг дээрэмэдэй город соогуур гараха ябадалда һаад хэхэ гэжэ оролдобо. Тиигэжэ туладаанууд боложо, хэдэн, хүн алуулһан ба шархатаһан байна. Германска штабай байрлаһан байшангай хажуула нэгэ бельгийскэ фашистын үхээр хэбтэһэн байна. Эзэмдэгшэдэй закагаарһан хүн зоной дунда хэдэн олон арестнуудые хэбэ.

НОМГОН ДАЛАЙ ДЭЭРЭХИ ДАЙН

АМЕРИКАНСКА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

НЬЮ-ИОРК, апрелиин 8. (ТАСС). США-гэй сэрэгэй министерствын коммюникэ соо заагдаһатай ёһоор, танк, артиллери ба авиацяар дэмжэлдэһэн тоогойнгоо талаар булюу японско хүсэнүүд Батаанска хахад арал дээрэ американска ба филиппинскэ сэрэгүүдэй позициие атаковалха ябадалаа үргэлжэлүлһөөр. Японско командованиин болбол шэнэ резервнүүдые фронтдо ябуулжа байна. Фронтын центральна участок дээрэ японтон бага зэргэн амжалта туйлажа шадаа. Хоёр талаһаан ехэ гэлтэдэ ороно. Американска ба Филиппинскэ сэрэгүүдэй тылые, Батаанска хахад аралай урда эрьеые японско авиаци бомбодоно. Манильска заливта байһан японско гидросамолет американска артиллериин буудалгаар үгы хэгдэбэ. Тиихэдэ японско артиллери Кавигын орношоо Коррегидор аралые ба Хюджес фортые буудана. Гэмтэл ба һандаргалта болоогүй.

Хитадай далай соо ябаһан американска уһан доогуур ябадаг онгосо 2 японско хуцалдаа-нинаанай суулые шэнгээгэ. Дайнай үедэ США-гэй далайн хүсэнүүд 135 суулые шэнгээһэн ба гэмтээһэн байна.

АНГЛИЙСКА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

ЛОНДОН, апрелиин 8. (ТАСС) Зүбхэн Иравади мүрэнэй оршондо сахюулнуудай хоогондо тулалдаан болоно. Авгали ехэ эдэбхи гарчаагүй. Англійска сэрэгүүд Проме городһоо хойгуур шэнэ позициинуудаа дээрээ бэхижэхэ ябадалаа үргэлжэлүлһөөр гэжэ Бирмэдэхи англійска командованиин коммюникэ соо мэдээсэндэбэ.

МОСКВАДА БОЛОҺОН ХОЕРДОХИ БҮХЭСЛАВЯНСКА МИТИНГ

Бүхэславянска комитедэр таталгаһан хоёрдохи Бүхэславянска митинг апрелиин 4-дэ Москвада нээгдэбэ. Нэгэлэхи Бүхэславянска митингын болоһоноо хойшо найма һара шахуу саг үнэрөө. Энэ турша соо Мүльһэтэ океаанһаа Хара далай хүртэр зурыһан туйлай ехэ бүхы советско-германска фронт дээрэ нилээдгүй ехэ хүбилалта болоһон байха юм. Героическа Улаан Армии болбол үүсхэлтые дайсанай гарһаа буляажа абаал, хатуу шанга сохилгонуудые хэжэ, ороной ба украинска хэдэн зуун город ба тосхонние фашистска эзэмдэгшэдэй хара һабарһаа сулеелее.

Фашистска богоолшологшодто эсэргүүсэн, аюулһаа огтошье айнгүй ёөр, айхабтар баатар зоригтойгоор тэмсэжэ байгаа СССР-эй арадуудай добьяата ульгэр жэшэ хаяа бүхы славян агаагүүдые зоригжуулна, бүгэдэнэй хараал шэнгэһэн бузар булай дайсаные заабол илаха байһандаа этигэжэ ябаһан этигэлынь бүри ехээр батажуулаа. Эрхэ сулее олгуулын нанчин дайнай гал дүлэнэй толон славян орон нютагууд дээгүүр һүр дүсэтэйгөөр туяалгта. Славян бүлэ арадуудай бүгэдээрээ нэгэдэмэл антифашистска фронт болон хамтержа байна. Днепр ба Сервын, Ватавы ба Висльын эрье дээгүүр, югэ эрхэ сулеегэ дуратай славянууд ажаһуулһан ба тэмсэжэ байһан орон нютаг бүхэндэ:

Бурят-Монголой ҮНЭН 2-дохи нюур № 85

ХИЛЫН САНАНЬАА

„Американска армиин үдэр"

НЬЮ-ИОРК, апрелиин 7. (ТАСС). Бүхэдэлхэйн нэгэдэхи дайнда США-гэй хабаадан оролсоһонһоо хойшо үнэгэрһэн 25 жэлэй ойе бүхы Холбоото Штадууд соо үсэгэлдэр һайн удэрлэн «Американска армиин үдэр» гэжэ нэрэтэйгээр тэмдэглэбэ.

Нью-Йорк городой 5-дахи авеню гэжэ тол ехэ үйлсэдэ парад болоо. Дүн хамтадаа 25 мянган хүнһөө бүрэдэһэн американска армиин эзлэб частынуудтаа тус парадта хабаадалсаба. Нью-Йорк городой нэгэ миллион хүн зон энэ парад дээрэ байлцаа. США-гэй бусад олон городуудта иимэ парадууд болоһон байна.

Американска армиие шүтэлбэрилэгшэд—сэрэгэй министр Стимсон, США-гэй хуурай гаргар лээрэхи сэрэгүүдые командалагша генерал Макнэр, генерал Крючер ба бусад болбол «Американска армиин үлэртэ» эорюулһан үгэнүүдые үсэгэлдэр радиогоор хэлэнэ.

Зүүн-урда Европодохи гитлеровскэ хүлһэншэдэй хоорондо хеморол шангадажа байна

НЬЮ-ИОРК, апрелиин 7. (ТАСС). Дипломатическа нюурнуудай мэдүүлһэнэй ёһоор, Венгри ба Болгари болбол хэрбээ «зарим ревизионистска ябуулганнуудаараа» эбэй гуримаар асуудалнуудые шиидхэскэ шадаагүй һаа, хамтарска политическэ ба сэрэгэй ябуулганнуудые хэхэ түхай мартын эхеер нюуса договор бүталаа гэжэ «Нью-Йорк Таймс» газетын корреспондент Бернһэ дамжуулна. Хоёр оронойнгоо зүүнөө территориин талаар Румынида торьлоһоноо договор соогоо тэмдэглэбэ.

Тус договор дээрэ Софида венгерскэ генеральна штабай начальник фельдмаршал Сомбатхей ба болгарска сэрэгэй министр Дасчалов гэгшэд гарнуудаа табибад.

Венгро-болгарска договорто харюу болгожо Румыни, Хорватти ба Словакти болбол Венгриин саашадаа газар ороноо үргэлжэлдэнь һаалта хэхэ ба тэрэнэй эзэлэд байһан территориие бусаалгаха эрилгэтойгоор сэрэгэй союз баталаа гэжэ корреспондент мэдээсэнэ. Венгри болбол тус союзда эсэргүү протест Берлинтэ ба Римдэ мэдүүлһэн байна.

Румыни, Хорватти ба Словакти турбанай хоорондохи союз болбол Венгриие хашаха ябадалаа шангадахажа, советско-германска фронтдо шэнэ нэмэлтэ сэрэгүүдые эльгээлгүүлхэ тэһэн Гитлерэй затираалтые гүйцэдүүлхын тулада осиин гүрэнүүдэй зүгһөө тушиг-һан ябадал болоно.

Гитлеровскэ сабхида дэбһүүлһэн Австрида

НЬЮ-ИОРК. (ТАСС). Советско-германска фронт дээрэ немецүүдэй туйлай ехэ гэлтэдэ ороохо байһан ушарһаа германска армида хэдэн олон мобилизаци Вена городто-гэһэн байна гэжэ эндэ хэблэгдэн гаража байгаг «Остриен Лейбор Ньюс» гэжэ бюллетень соо мэдээсэндэбэ. Армида элсүүлэхэ гаргаа наһатайшаг ба үбгэд ехэ олон худэлмэришэдые Вена городһоо абажа худэлмэри хүүлхын тулада Германи руу баалгатын ёһоор ябуулһан байна гэжэ мун тэрэ бюллетень соо мэдээсэгдэбэ.

Австрийн хүн зон болбол гитлеровскэ эзэмдэлгэдэ эсэргүү тэмсэлээ улам бүри шангалуулна.

Вена городтохи предприятинуудта саботаж хэхэ ушарнуул тургэдэжэ байна. Авторемонтно «Бребилье» гэжэ томо заводто гал түймэр боложо хэдэн зуун автомашина шаталгоо. Леопольдаугай оршондохи нефть сэбэрлэдэг нэгэ заводто нефть хадагалдаг байгуулгын ханые турөмдэжэ хэдэн нүхэ гаргажалгуйһан байгаа. Сэрэгээрхинэй байдаг «Дейч-Ваграм» гэжэ лагерьта зорюута гал аһаажа, тэрэнние үнэһэн шандаруу болгор галдажархёо.

Вена болбол мунөө үедэ хоёрожо хосоржо байһан үзэгдэлтэй. Хүүнүүд үйлсөөр ябахаяа болиншоо шахуу. Магазинуудынь хоёһон байдаг.

Брюссель городто нилэзд ехэ буһалгаанууд болоо

СТОКГОЛЬМ, апрелиин 8. (ТАСС). Бельгиэ эхэ ороноо үмсөрһэн антифашистскэ худэлөөн улам бүри ехээр дэлгэрэгэ байна. Немецкэ «Брюсселер Цейтунг» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, СССР-эй урдаһаа эсэргүүсэн тэмсэхын тулада «һайн нураараа» сэрэгэй альянда ороһон һүрөт дээрэмэдэй жагсаад Брюссель городой үйлсөөр гаража ябаха үедэ тус городто нилэзд ехэ буһалгаанууд болоһон байна. Тэндэхи хүн зон болбол тэдэ һүрөг дээрэмэдэй город соогуур гараха ябадалда һаад хэхэ гэжэ оролдобо. Тиигэжэ туладаанууд боложо, хэдэн, хүн алуулһан ба шархатаһан байна. Германска штабай байрлаһан байшангай хажуула нэгэ бельгийскэ фашистын үхээр хэбтэһэн байна. Эзэмдэгшэдэй закагаарһан хүн зоной дунда хэдэн олон арестнуудые хэбэ.

НОМГОН ДАЛАЙ ДЭЭРЭХИ ДАЙН

АМЕРИКАНСКА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

НЬЮ-ИОРК, апрелиин 8. (ТАСС). США-гэй сэрэгэй министерствын коммюникэ соо заагдаһатай ёһоор, танк, артиллери ба авиацяар дэмжэлдэһэн тоогойнгоо талаар булюу японско хүсэнүүд Батаанска хахад арал дээрэ американска ба филиппинскэ сэрэгүүдэй позициие атаковалха ябадалаа үргэлжэлүлһөөр. Японско командованиин болбол шэнэ резервнүүдые фронтдо ябуулжа байна. Фронтын центральна участ